

Mirsad Hadžikadić:

Išao sam u Švicarsku, gdje smo proveli tri dana. Prvog dana sam razgovarao s poslanikom u švicarskom parlamentu, koji je zadužen za uspostavljanje sadržajnih veza s Bosnom i Hercegovinom, kao i s još nekim državama, kao što su Kosovo i Tajvan. Tako da smo razgovarali o mogućnosti uspostavljanja određenih oblika saradnje. A pošto nemamo nikakvih ekonomskih veza, pokušaćemo da učinimo nešto na tom polju. Sutradan smo imali prezentaciju u Bazelu, kojoj je prisustvovalo oko 200 ljudi, na temu budućnosti Bosne i Hercegovine. Mi nismo predstavili Platformu za progres, već smo iznijeli mišljenje koje nema veze ni sa jednom političkom strankom, već se radi o onom što ja kao osoba smatram da bi Bosna i Hercegovina trebalo da uradi i na koji način bi trebalo da djeluje. Govorio sam o odgovornosti ljudi, kao i o promjeni sistema vrijednosti. Ljudima se to veoma dopalo. Bilo je tu i drugih aktivnosti, kao što je gostovanje jednog umjetnika iz Bosne i Hercegovine, koji je izveo četiri ili pet pjesama, te nastup jedne plesne grupe, koja je takođe imala nekoliko tačaka. Bila je tu i gospođa koja je vlasnik bosanskohercegovačke radio-stanice u dijaspori. Ona je bila voditelj cjelokupnog programa, pa je rekla ponešto i o programu te radio-stanice. Sve u svemu, uspostavili smo izuzetno dobar odnos s ljudima u Švicarskoj koji su porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Dobili smo pozive iz nekoliko mjesta u Švicarskoj da ponovo dođemo, a započeli smo i razgovore o organizovanju pristalica Platforme za progres na nivou države. Krajem februara putujem u Austriju i Švedsku. Tokom februara imam u planu još jednu posjetu Austriji, i tom prilikom ću posjetiti nekoliko mjesta u cilju dobijanja podrške za rad Platforme, a sve to na poziv ljudi koji tamo žive.

Clark Curtis:

Kakvi su tvoji ukupni utisci o tom putu? Reci nam nešto više o tome. Da li si uspio da ostvariš ono što si želio i da li si zadovoljan putem?

Mirsad Hadžikadić:

Zaista sam zadovoljan, jer su ljudi pokazali da su otvoreni za nove ideje. Nisu svi oni pristalice Platforme za progres, ali im se zaista dopala naša poruka. Nakon skupa, među ljudima se mogla

osjetiti velika količina entuzijazma i energije nakon što su čuli moje riječi i izjave o mogućnostima Platforme. Naravno, taj skup nije bio registrovan kao politički skup, jer švicarski zakonski propisi to zabranjuju. Tako da to nije bio politički skup, i ja nisam mogao da govorim o Platformi za progres, već sam na skupu učestvovao kao pojedinac. Naravno, tokom pauza i po završetku skupa, ljudi su prosto željeli da razgovaraju o Platformi za progres. Bio sam zaista uzbuđen osjetivši visok nivo energije i uzbuđenja u toj prostoriji dok sam govorio. Niko nije ustajao, niko nije razgovarao, a u prostoriji je vladala apsolutna tišina. Ni muva se nije čula. Ne mogu tačno reći da li je bilo uspješno ili ne dok ne vidimo kako će se to odraziti na konkretnu podršku Platformi u smislu novih članova i novih donatora. Ali kad je u pitanju nivo entuzijazma u vezi s onim što radimo i osjećaja prihvatanja lične odgovornosti za ono što pojedinac može da učini da poboljša situaciju u Bosni i Hercegovini, skup je po mom mišljenju na kraju bio apsolutno uspješan. Sve u svemu, put je bio uspješan. Žao mi je što nismo bili u prilici da direktno razgovaramo o Platformi za progres, ali zaista sam zadovoljan ostvarenim rezultatom. Inače, postoji još jedan način da se ostvareni rezultat izmjeri. Od tada, od te posjete, primio sam tri ili četiri poziva od ljudi s konkretnim idejama, konkretnim prijedlozima, i to prijedlozima koje su oni spremni da realizuju. Obično se dešava da ljudi kažu da neko treba nešto da učini, a ovo je jedan od prvih slučajeva kad ljudi kažu da su oni spremni da nešto učine. Oni iznose prijedlog i traže da se isti usvoji, a nakon što prijedlog bude usvojen, spremni su da započnu s realizacijom. U tom smislu, smatram da smo izgradili veoma snažnu bazu u Švicarskoj.

Clark Curtis:

Mirsade, pretpostavljam da te sve ovo značajno ohrabruje, jer radi se zaista o uzbudljivom razvoju situacije. Znam da ne smiješ dozvoliti da te preplave osjećanja, ali ovo je dobar početak, odnosno korak naprijed ne samo po pitanju dijaspore, nego i po pitanju upravljanja i shvatanja Bosne i Hercegovine zaozbiljno .

Mirsad Hadžikadić:

Da, to je za mene zaista veliko ohrabrenje. Nisam ti spomenuo da smo prije par dana imali dan otvorenih vrata. Bilo je to u utorak, od 18 do 21 sat. Iskreno, očekivao sam 10-15 ljudi. Kolege iz

Platforme su mi govorili da nisam u pravu, i da očekuju više ljudi. Međutim, na kraju se pojavilo oko 100-120 ljudi, i to u konferencijskoj sali koja obično prima dvadesetak osoba. Ljudi nisu željeli da odu. Mislio sam da će jednostavno doći, proćaskati i poslužiti se zakuskom koju smo pripremili, ali oni nisu željeli da odu. Tako da smo svi zajedno razgovarali o tome zašto mladi ljudi, ali i ljudi uopšteno odlaze iz Bosne i Hercegovine. Bio je to zaista živ razgovor. Da li smo osmislili novu strategiju koja će spriječiti odlazak ljudi iz države? Ne. Ali ono što smo uspjeli je to da je oslobođena velika količina nagomilane frustracije, odnosno ljudi su željeli da iznesu svoje probleme, ali pred nama, pri čemu su svi oni voljni da pruže pomoć i podršku. To mi je jednostavno pokazalo da se promjena dešava, odnosno da su ljudi željni promjena, te da su spremni da i sami učine nešto po tom pitanju. Drugim riječima, ljudi su spremni da se uključe u proces poboljšanja države, što je zaista dobro. Primio sam velik broj poziva od ljudi iz cijele zemlje, koji su čuli da osnivamo gradske i regionalne odbore, pa su me zvali ili mi slali poruke pitajući me zašto i ja nisam bio na licu mjesta, jer su željeli da porazgovaraju sa mnom na jednom većem sastanku. Upravo kakav je bio sastanak u gradu Visokom o kojem smo razgovarali prošli put, i na kojem se pojavilo preko 100 ljudi koji su željeli da razgovaraju s nama. Tako da nam je sad potpuno jasno da postoji potreba da tokom naših skupova širom zemlje damo ljudima priliku da razgovaraju s nama, da nam saopšte svoje ideje i da saslušaju šta mi imamo da kažemo. Zaista sam uzbuđen potencijalom koji je prisutan.

Clark Curtis:

Da li vam je trenutno u centru pažnje ostvarivanje veza i komunikacije s dijasporom ili pokušavate da ostvarite pomak i na polju komunikacije s predstavnicima vladajućih struktura? Može li se reći da je vaše djelovanje dvosmjerno?

Mirsad Hadžikadić:

Kad pogledamo strukturu našeg članstva, vidimo da 60 odsto naših članova čine osobe mlađe od 40 godina. Radi se o mladim ljudima kojima se dopada ono što mi imamo da kažemo. Međutim, problem je u činjenici da oni ne glasaju proporcionalno njihovom ukupnom broju. Na dijasporu smo fokusirani iz prostog razloga što oni predstavljaju ogroman potencijal da daju doprinos

zahvaljujući svojim ekonomskim i intelektualnim mogućnostima. Međutim, nije im data prilika da to učine. Nadasve, sam proces glasanja je za njih veoma komplikovan, tako da su time i dodatno obeshrabreni. Tako da ćemo mi pokušati da promijenimo način na koji se realizuju izbori, odnosno insistiraćemo na elektronskom glasanju, kako bi dijaspori bilo olakšano da glasa. Mi na našim sastancima i skupovima govorimo ljudima u dijaspori da i oni snose odgovornost za situaciju u zemlji, da moraju da daju svoj doprinos i da moraju da glasaju. Sve u svemu, proces osnivanja naše mreže u dijaspori predstavlja i pokušaj povećanja broja glasača u dijaspori, kao i njihovog uključenja u političke, ekonomske, socijalne, kulturne i sportske procese u zemlji. U tom smislu, mi smo fokusirani kako na dijasporu, tako i na ljude u BiH, jer sam razočaran, ili bolje rečeno umoran od onih koji govore da se ništa ne može učiniti, a istovremeno ne rade ništa u tom pogledu. Naš zadatak je da ih probudimo, kako ljude u BiH, tako i one u dijaspori. Osim toga, moramo da naglasimo činjenicu da su u pitanju dva dijela iste cjeline, odnosno da su svi oni Bosanci i Hercegovci, koji se ne smiju dijeliti. Trenutno je situacija takva da smo mi protiv njih. Za ljude u BiH, to su oni koji su napustili zemlju, koji su se snašli, koji nisu previše zainteresovani da se uključe, i koji ne bi ni trebalo da se uključe, jer su otišli. S druge strane, ljudi u dijaspori tvrde da bi voljeli da imaju aktivniju ulogu, ali ne osjećaju se dobrodošlim u zemlji. A političari u stvari i ne žele aktivnu dijasporu, jer ih ne mogu kontrolisati na način na koji kontrolišu ljude u zemlji. Tako da smatram da je naš zadatak i da pomirimo te dvije grupe, odnosno dva dijela iste cjeline.

Clark Curtis:

Da li proces uspostavljanja baze u dijaspori, odnosno u drugim zemljama, ima tzv. efekat fontane, tj. ako ljudi u dijaspori ozbiljno shvataju sve ono što se dešava u Bosni i Hercegovini, da li to vama olakšava pristup vladajućim strukturama u tim zemljama?

Mirsad Hadžikadić:

Svakako. Ja pokušavam da navedem ljude u dijaspori da počnu da razmišljaju o Bosni i Hercegovini i pomoći koju bi mogli da pruže Bosni i Hercegovini. Osim toga, govorim im da treba da budu aktivniji i u državama u kojima žive, odnosno da budu učinkovitiji u tim

političkim procesima. Pored toga, oni bi mogli da formiraju i grupe za lobiranje, ili barem da nam pomognu da lakše dođemo do političara u njihovim zemljama koji su važni za Bosnu i Hercegovinu, jer su države koje se nalaze u našem političkom okruženju veoma značajne za situaciju u Bosni i Hercegovini. Tako da ja od naših ljudi u dijaspori tražim da nam pomognu u uspostavljanju komunikacije s vladajućim strukturama zemalja u kojima oni žive, ne u smislu da budu saosjećajni prema Bosni i Hercegovini, već prema istini i pravdi, te da pomognu Bosni i Hercegovini na njenom putu ka ekonomskom i političkom oporavku. Jer naši ljudi u dijaspori imaju značajnu izbornu, odnosno glasačku moć. Oni imaju naše državljanstvo i treba da budu aktivni učesnici političkih procesa u tim državama, a ako nisu, treba im sugerisati da se uključe u te procese, jer im to samo može biti od koristi. Pored toga, na taj način će naučiti određene stvari, što može imati pozitivan uticaj i na naše procese u inostranstvu.

Clark Curtis:

Tvoje aktivnosti i aktivnosti Pokreta uglavnom predstavljaju izolovan slučaj. Pretpostavljam da nacionalne stranke nisu zainteresovane za uspostavljanje veza i komunikacije sa drugim zemljama.

Mirsad Hadžikadić:

Tako je. Živimo u zaista posebnom trenutku za ovaj dio svijeta, ali i za svijet u opštem smislu. Tako da zaista moramo da budemo inkluzivni i da shvatimo pozicije svih aktera u njemu. Dosta nam je bilo sukoba, podjela i nacionalizma. Neko je lijepo rekao da nije u pitanju borba između ljevice i desnice, niti borba između komunizma i demokratije, već da se radi o borbi između otvorenog i zatvorenog društva. Tako da mi želimo da BiH bude što otvorenija, radi dobrobiti njenih građana. Veoma sam uzbuđen cjelokupnim procesom osnivanja političkog pokreta koji ima priliku da promijeni istoriju. Da li će do toga doći, ne znamo. To zavisi od spremnosti samih građana, ali i od naše sposobnosti. Ako u tome ne uspijemo, ja ću preuzeti najveći dio krivice. Moramo da budemo spremni za promjene, što ni u kom slučaju neće biti lako. Ali naše djelovanje mora da bude održivo, i mi moramo da vjerujemo u ono što radimo. Bez obzira na potencijalne prepreke s kojima ćemo se suočavati na našem putu, moramo da budemo uporni i da

iznađemo pravi način djelovanja. Jer najlakše je odustati. Upornost i vjera u ono što radimo ni u kom slučaju ne smije da izostane ako želimo da donesemo promjene. A ja sam u potpunosti posvećen tom cilju, jer vjerujem da dobro na kraju uvijek pobjeđuje. I to ne da bi bilo koji pojedinac od tog ostvario korist, već da osiguramo da smo mi kao ljudi učinili sve što je bilo u našoj moći da do toga dođe. Iskreno govoreći, a to sam isticao i ranije, ja ovo ne vidim kao slučaj vezan isključivo za Bosnu i Hercegovinu, već kao primjer za cijeli svijet. Tako da ću se potruditi da aktiviramo ljude u drugim zemljama koji razmišljaju slično nama. Moramo početi da gradimo front ljudi koji žele da vide da se dobre stvari dešavaju svim ljudima u svijetu.